

Dnr 0132/21

Tid: 10:00–12:00

Plats: Skype

Närvarande

Ledamöter

Björn Siesjö (ordförande)

Birgitta Löf

Anna Reuter Metelius (sekreterare)

Mattias von Geijer

Simon Wallqvist

Lena Larsson

Övriga närvarande

Niklas Källqvist, bygg

Elisabeth Skogelind, plan

Per Osvalds, plan

Maria Lejon, plan

Christian Bruce, plan

Om beslut och formuleringar från protokollet används i tjänsteutlåtande, granskningsyttrande och liknande ska det framgå att dessa utgör stadsbyggnadskontorets ställningstagande.

BYGG

1. Tid: 10:00 – 10:30

Deltahuset, Backaplan dp1

Föredragande: Joakim Gralén, Balder

Fråga

Mycket tidig diskussion om kommande process gällande ett nytt höghus vid Backaplan. Arkitektkontoret White har tagit fram en tidig skiss på en gestaltning med utgångspunkt i tre olika referensprojekt: Seagram Building i New York, Gårda Vesta samt blivande Hotell Draken vid Järntorget. Frågan är hur vi ser på gestaltningen i detta tidiga skede.

Diskussion

Arkitekturen är stringent med ett konsekvent tillämpat formspråk. Proportionerna är välavvägda och borgar för ett höghus som fungerar i sin vertikalitet.

Platsen framför entrén har potential att bli ett välgestaltat och användbart stadsrum.

En riskfaktor som är viktig att ta med sig genom projektet är om visualiseringen är realistisk och möjlig att genomföra. Hur blir slutresultatet? De referensprojekt som

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-05-26

Dnr 0132/21

nämns sätter höga förväntningar. Den typ av modernism som återfinns i t ex Seagram Building är väldigt känslig och kräver fingertoppskänsla i utformning och utförande. Bra att en dialog om gestaltning har inletts redan i detta tidiga skede.

Byggnaden kommer oundvikligen att sätta ett stort visuellt avtryck i det flacka och öppna landskapsrum som utgörs av de sammanhängande stadsrummen längs älven. Här finns befintliga strukturer att ta hänsyn till: byggda landmärken samt naturliga landskapsformationer som är betydelsefulla för stadsbild och orienterbarhet.

Rekommendation

Byggnadens volym och höjd, läget i älvrummet och i nära relation till den historiska stadskärnan ställer särskilt höga krav på gestaltningen. Den föreslagna volymens påverkan på befintlig landskapsbild behöver studeras från strategiska vupunkter i älvrummet. Den arkitektoniska utformningen ska präglas av en hög verkshöjd vilket talar för konkurrensutsättning genom t ex tävling eller parallellt uppdrag. Arkitekturutskottet ser fram emot en fortsatt dialog om projektet!

2. Tid: 10:30 – 11:00**Bygglov kv Capella, Lindholmen 1:12 och Lindholmen 1:32****Föredragande: Niklas Källqvist, Mattias von Geijer****EC: Jessica Aunell****Fråga**

Utformning av de delar av kvarteret som inte omfattades av tävlingen för högdelen. Bedöms uppfylla planens bestämmelser. Uppfyller gestaltningen kontorets krav?

Diskussion

Det finns stora brister i samtliga gestaltningsförslag. Arkitekturen upplevs som generisk och identitetslös. Ett stort problem är de övre delarna vilka är resultat av planbestämmelsen om en vertikal tredelning av byggnadsvolymer. Hus B, ett bostadshus, skulle göra sig bättre med ett sammanhållet grepp utan indelning. Fönstren är generellt väldigt små. Avsluten mot himlen saknar tydlighet och takutformningen ett genomtänkt gestaltningsgrepp.

Rekommendation

Förslaget behöver omarbetas för att förbättra följande punkter:

- Helheten. Hur samverkar de olika delarna i en fin helhet med samspelta komponenter? I nuläget finns för stora skillnader mellan de olika delarna.
- Horisontalitet. Tillföra former som motverkar en upplevd "boxighet".
- Karaktär och uttryck. Projektet behöver ett gestaltningsgrepp som ger det en identitet och ett uttryck. Nuvarande uttryck av generisk kontorsbyggnad behöver åtgärdas.

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-05-26

Dnr 0132/21

- Byggnadernas övre del eller så kallade "kronor" behöver ges en omsorgsfull gestaltning som inte ger intryck av mindre genomtänkta och dåligt utförda påbyggnader.
- Något behöver göras åt fläktrummen på taken. Finns möjlighet att dölja dem genom uppdragen fasad?

Efter bearbetning kan projektet tas upp för ny diskussion i AU.

PLAN**3. Tid: 11:00 – 11:30****Plan fd Holtermanska sjukhuset Landala 15:9****Föredragande: Åsa Askergren (Liljewall), Christian Bruce****EC: Arvid Törnqvist****Fråga**

Avstämning av reviderat gestaltningsprogram.

Diskussion

Både gestaltningsprogram och förslag till gestaltning uppvisar påtagliga förbättringar.

Det saknas fortfarande något av kopplingen till kontexten – stor tilltro har lagts till material och detaljer för platsförankringen. Formulering nedan från sid 2 i gestaltningsprogrammet saknar aspekter som genomsyrar helheten - det är inte enbart material, möten, färgsättning och detaljering som behöver beakta kulturmiljön och förhålla sig medvetet till omkringliggande stadsmiljö, utan även volymupbyggnad, proportioner och arkitektonisk grammatik. Kontextualitet kräver inte anpassning men att nya inslag i stadsbilden inte förtar upplevelsen av och dominerar över värdefulla befintliga strukturer. Projektet som helhet – inte enbart material och detaljer - behöver präglas av ett medvetet förhållningssätt och respektfullt möte med befintlig kontext.

Utvalda exempel, Landala och Gårdsbyen.

- Med beaktad kulturmiljöhänsyn och utgångspunkt i den omkringliggande stadsmiljön illustrerar gestaltningsprogrammet exempel på material, möten, färgsättning och detaljering för de föreslagna byggnaderna.
- Gestaltningsprogrammet förtydligar hur den nya bebyggelsen kan stärka området som en

Fint hur förslaget knyter an till Chalmersplatsen. Väl valda material.

Hus D är storskalig och monolitisk i gatuvyn från höjden. Bottenvåningen är majestätisk med sina höga fönster och förminskar kvarterets ursprungliga äldre bebyggelse.

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-05-26

Dnr 0132/21

Föreslagen "majestätisk" utformning av BV är problematisk i relation till Holtermanska som upplevs som kraftigt förminskad med helt andra proportioner. Holtermanska ger intryck av ett miniatyrhus i jämförelse.

En synpunkt som läggs fram är om sadeltak skulle kunna vara aktuellt.

Rekommendation

Ytterligare bearbetning av gestaltningsprogrammet och beskrivningar av projektets platsförankring och hänsyn till kulturmiljö. Hur förhåller sig volymuppbyggnad, proportioner och arkitektonisk grammatik till kontexten.

4. Tid: 11:30 – 12:00**Planbesked för trappa vid Gullbergs strandgata,
Gullbergsvass 16:1, inom stadsdelen Gullbergsvass****Föredragande: Elisabeth Skogelind, Per Osvalds****EC: Maria Lejon****Fråga**

En trappa ska byggas i Kv. Kromets sydvästra hörn. Den ursprungliga tanken var att kommunen skulle bygga ut denna trappa inom ramen för projekt Hisingsbron, vilket inte har skett. Vasakronan har nu inkommit med en planansökan med syftet att ändra detaljplanen för området som omfattar trappan så att framtaget vinnande tävlingsförslag kan genomföras. Detta står mot kommunens skyldighet att inom detaljplanens genomförandetid bygga ut allmän plats. I pågående diskussioner har Vasakronan därtill utökat det vinnande förslaget med två våningar. Är det ok att bygga ut hörnet likt tävlingsförslaget men därtill höja byggnaden med två våningar vilket frångår vinnande förslag? Om höjning med två våningar är ok behövs kanske en urskärning för trappan för att bryta av fasad?

Diskussion

AU framhåller principfrågan angående respekt för resultatet av tävlingsvinster och hur starkt det är kopplat till att slå vakt om arkitektonisk kvalitet. Samtidigt finns en gällande detaljplan med den tillåten BTA som exploatören vill utnyttja. Det vinnande förslaget, gestaltat under ledning av den världskända arkitekten Dorthe Mandrup, bygger på ett grepp om en sinnrikt facetterad form. Förändringar av vinklar och urtag i ursprungsverkets volymuppbyggnad innebär uppenbarligen en påtaglig risk för förvanskning. Ska utformningen ändras så krävs en kvalificerad gestaltningsprocess, företrädesvis med involvering av ursprungsarkitekten. Detta bekräftas också genom att de förslag till ändringar som nu föreslås är långt ifrån övertygande.

Rekommendation

Arkitekturutskottet är eniga om att det är gestaltningen i tävlingsvinsten som gäller och att en kvalificerad gestaltningsprocess krävs för eventuella förändringar av detta.